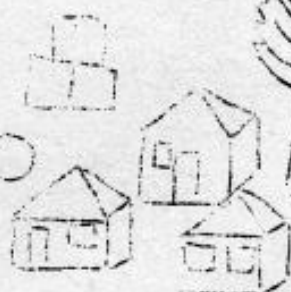

דברי הכפר

ב:

שנה לעשרה

20

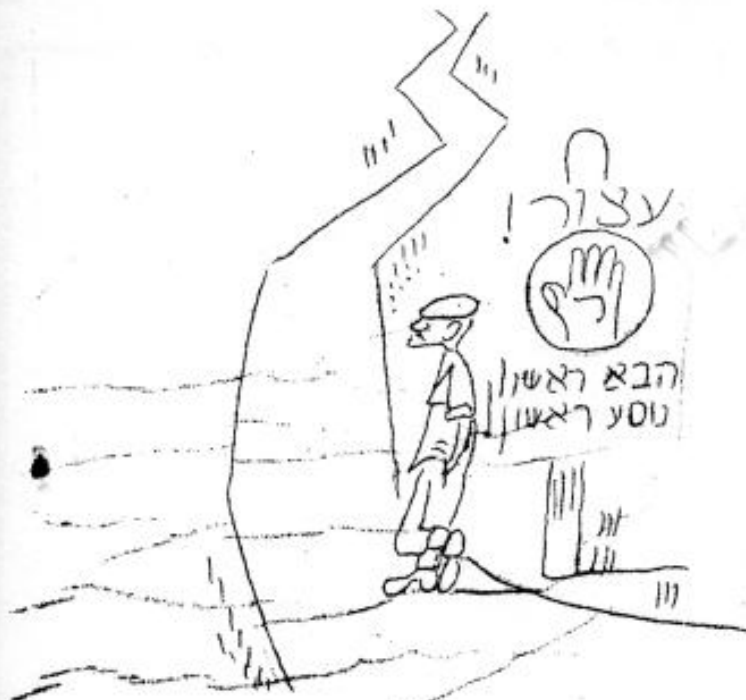
עלון מס' 81

תאריך: 26.7.68

חפשו עשרים איש שהגיעו למשק ב-20 השנים האחרונות. חפשו את האנשים אשר לא הגיעו במסלול הרגיל: תנועה הכשרה עליה ב' וכל אותם פרטים סטנדרטיים. חפשו את המקרים המיוחדים, ומצאו שהמצב הוא כמעט כזה שהמקרים המיוחדים הם אנשי התנועה... אבל רק כמעט. המעורר ביותר הוא לדעת שבכל שנה הגיעו אנשים למשק. ונציגי כל השנים האלה נמצאים אתנו גם היום. ובכן נתחיל לפי סדר:

- 1948 - מינה סלע - מינה נותקה מחבריה הצרפתיים עוד לפני הגיעם ארצה, וכשעמדה להצטרף אליהם בכפר בלום הגיעה אליה הידיעה שהגרעין סגור! למזלה ולמזלנו בוטלה החלטה זו תוך זמן קצר...
- 1949 - אייבן והלן - אייבן החל את קשריו עם הקואפ' כבר ביום בואו הנה. הוא הגיע ב...מאסף, יחד עם חביות שמן ועם הלן...בדרך בגלל החום פשט אייבן את המעיל וכעבור זמן קצר נאלץ לזרוק את החולצה בגלל פח קטן של שמן שנשפך עליו. וכך הגיע העולה החדש למנסורה כשלעורו מעיל בלבד. לו סגל האחראי לשכון, שפגש אותם עם כניסתם למנסורה גדה למראה הבחור שהגיע מאנגליה בלי חולצה לעורו... ואם זאת לא חולציות אז אינני יודעת מהי חלוציות.
- 1950 - דוד לוי - ספורו ידוע ומוכר לכל ובכל אופן: תוך כדי בקור בארץ רצה דייב לקפוץ למנסורה למסור ד"ש לכמה חברים. היה זה יום ו', ולאכזבתו של דייב לא היתה תחבורה החוצה באותו היום. כיום כאשר יש כבר שני אוטובוסים ביום - יש לדייב שני תרוצים טובים להשאר פה, אחד בן 13 ואחת בת 11.
- 1951 - אורי שוויילי - מתוך 16 ילדים שהיו בקבוצת אריה נשארו כיום ששה, אבל כמובן שאין מתיחסים אל הכמות אלא על האיכות. אורי נזכר בעבודה הראשונה שלו: בצאן. ג'ו ריפקינד לקח אותו למרעה ובדרך נכנסו למסגריה של המפעל. שם לקח ג'ו סינה קופסת שמורים ונקב בה חורים להשחלת חבל. וזה היה "הדלי לארוחותיו של הרועה הצעיר".
- 1952 - אילזה - בעצם אילזה היתה שותפת לערב העליה לקרקע, כאשר כחניכת המכון למדריכי חו"ל ותוך כדי טיול בארץ, הביא אותם המדריך "במקרה" למחניים בערב ה-2 ליולי. ושם - בין משאיות עצים ושאר ירקות - נפגשה להפתעתה עם מיכאל ובטי. לאחר מכן בכל אחד מבקוריה פה, נאלצה לישון תמיד במיטתו של השומר, ואז ב-5 בבוקר היתה מפנה את המיטה לבעליה החוקיים...
- 1953 - גורברט - נשלח ע"י תנועת הצופים בצרפת, ונכנס למשרד הנונים ברח" הירקון 78 ת"א. שם הציעו לו לנסות את כפר-הנשיא לתקופה של שבועיים. אחרי שבועיים גורברט ביקש הארכה, ואחרי שלושה שבועות כבר לא היה מי שיחליף אותו בועדת דירה ולכן הוא נשאר...
- 1954 - ליוסי אין הרבה זכרונות מעלייתו הנה (פרויד - מה תאמר על זה?) אבל אורי שוויילי זוכר כיצד בשעור כימיה ענד אריק שעתיים להכין בסוויים ובתום השעתיים המפרכות, בגש יוסי לשולחן עם מטאטא ומטאטא את כל המבחנות...
- 1955 - שושנה - היום הראשון של שושנה בכפר הנשיא היה יום חתונתה, היה זה בחודש מרץ. ולפי כל התחזיות צריך היה להיות יום קר. לכן לבשה שושנה חליפת צמר וזה גם מה שלבש החתן. אולם מזג האוויר היה דוקא חמסיני ולכן היה כל הקהל מסביבם לבוש מינימלית. ובכן, לידיעתכם! אם אוסי הזיע תחת החופה - לא היה זה מהתרגשות!
- 1956 - יעל שפרונג - הבעיה של יעל ושל חברותיה מהנח"ל, היתה - איך להספיק להגיע לכל ארוחות הארבע אצל כל הרווקים שהזמינו אותן. הפתרון נמצא כעבור זמן קצר - במקום לרוץ ממקום למקום - בחרה יעל בהנרי, אשר בא לפעמים מכפר בלום (שם הוא רעה בעקבי הצאן). כיום הנרי רואה את יעל כשהיא באה לפעמים מאורנים.

- 1957 - נתן קופ - נתן היה אורח עובד במעין צבי והתיידד עם חברי גרעין ה' שהיו שם. בוקר אחד הקישו ג'רי ואלק בדלתו של נתן והודיעו לו: בוסעים לכפר-הנשיא, נתן היה עדיין רדום כשעלה על המשאית, וכך גם הגיע לכפר הנשיא. כשהתעורר היה כבר מאוחר מדי.
- 1958 - לילה קופ - את לילה כמעט שסחב אריה דותן לאילת השחר, אולם למזלנו היה אז אוסי בשליחות באנגליה, ואוסי הוא שאמר לה: אם את בכלל צריכה ללכת לקבוץ - אז כפר הנשיא הוא הקבוץ עבורך - וכך היה.
- 1959 - שריטה - גם שריטה התיידדה עם חברי גרעין ה' כשהיתה באולפן במעין צבי. פרנקי השפיעה עליה לבקר בכפר הנשיא. חברים אחדים מהגרעין שנסעו למשק (דרך הכביש הישן כמוכון) ספרו שבדרך עוברים על יד אגם. הם רק לא ידעו שהיה זה אגם אכזב של ימי החורף. וכששריטה באה אחרי עונת הגשמים ולא מצאה את ה"אגם" חשבה שהיא תועה בדרך. רק השנים הוכיחו עד כמה היתה הדרך נכונה.
- 1960 - פול - פול זוכר היטב את שתי ה"שבתות" הראשונות שלו בארץ. בשבת הראשונה בחמסין אפינו, הוא השתתף ב"נבחרת" הכדורגל שהפסידה 16:0 במשחק נגד כפר בלום. מאז אין הוא משחק שוב... כדי לנוח מן המאמץ הוא עבד בשבת השניה יום שלם במלוי שקים על הקומביין עם גוני סנא. אחרי שתי השבתות האלה הרגיש פול את עצמו כאילו היה "נבית" לפחות שנה.
- 1961 - פילים - פילים הגיעה עם עוד כמה בנות ישר לגוב האריות של הרווקים. בערב הראשון לבואן נערכה לכבודן "מסיבה" באחד מחורי הרווקים. וכל בת שנכנסה במידה מלמעלה עד למטה ע"י 20 זוגות עיניים. בסוף הפגישה אמרה אחת הבנות: I can see we are going to have a problem of sex this summer.
- 1962 - לסלז - בכדי לתת לילדיו חנוך חלוצי של ממש החלים לסלי לא להשאר בדגניה אלא לבוא לכפר הנשיא. הרווח - כולו שלבו.
- 1963 - מוניקה - לפני בואה הנה הודיעה ד"ר ברזל שלמען האתיקה המקצועית ולמען היחסים הטובים עם חברי המשק מוטב שלא תעבדו במשק - אלא בחוץ. כשאני חושבת שמוניקה היתה עומדת בדיבורה מתחילות כל השיניים שלי לכאוב.
- 1964 - משפ' הדר - אריאלה וישראל הגיעו הנה במסגרת "אחור משפחות" והספור הוא פשוט: ישראל במשך אחרי אריאלה שנמשכה אחרי צפורה שנמשכה אחרי שאול שמת להיות עם אנגלים...
- 1965 - משפ' פרבק - אם חפשו אנשים שלא הגיעו דרך התנועה - הרי שפה נפלו בפח. אמיל וחיה. כחברי הועד למען הנוגים, "השתתפו" בכל מחנות הקיץ, בקרו רבות בהכשרה, ובאופן טבעי הגיעו לכפר הנשיא. ובתור "חניכים" טובים של התנועה - הם מרוצים מאד כאן.
- 1966 - קרול בלגורי - כמו צעירים יהודים רבים. רצתה קרול לבוא לארץ לשנה. וכדי להפיק תועלת מירבית מבקורה רצתה ללמוד את השפה. נציג הסוכנות במונטריאל כוון אותה לאולפן כפר הנשיא. לאחר שהבנו שהשנה שהיתה בתכנית לא היתה שנה, לא העזנו לשאול אם גם העברית לא היתה עברית.
- 1967 - שאולה - בבואה לבקור הראשון נכנסה לארוחת ארבע אצל משפחת אלמן. ומאחר שבטעם ומיק דברו עם דוד אנגלית - לא ידעה שאולה אם הם יודעים עברית. מיק הכין תה אנגלי, כמו שרק מיק יודע להכין. שאולה המסכנה לא רצתה לאמר באנגלית שהתה חזק מדי, ולכן שתתה אותו בלי לאמר מלה. ומאז אין היא שותה עוד תה... אבל מדברת עם בטעם ומיק בעברית.
- 1968 - עדנה קלמן - עדנה הגיעה הנה למרות מאמצי הסוכנות היהודית לעזור לה. בין כל ערמת הקשיים שעמדו בדרכה, היא גאלצה להסביר שוב ושוב כיצד היא, אשה בהריון, עולה לארץ בלי בעל, וזאת למרות שבכל הטפסים מכל הצבעים היה רשום שג'רי בוסע אתה...

בכל פעם שאנו הוותיקים מזכירים את מנסורה ה"החמישים ושבע-ניקים" מעקמים את האף, טוב, אז לא בדבר על מנסורה, בדבר על מעשה שצף מעומק זכרונותי, מעשה שקרה בנובמבר 1947 כאשר קבוצה קטנה שמנתה 10-12 חברי יצאה מכפר-נלוס לעצמאות. ראשוני קבוצת הבונים חלוצי כפר-הנשיא לעתיד. אם אינכם מאמינים שהייתי תלכו למחסן בגדים ותווכחו שמספרי 6 רקום בחוט ירוק. האם יש הוכחה משכנעת יותר שהבני ותיקה בין ותיקות. ביום הראשון בחרנו בסדרן עבודה. ובערב היום השני הוא החליט ללכת ללשכת עבודה לחפש פרנסה. בחוץ השתוללה סערה ומכיוון שלא ידענו עברית כפי שאנו יודעים היום, הסתכל חבר פלוני מבעד לחלון ואמר "כדאי לך ללכת", הסדרן בזף בנוי "מספיק ההעצלנו" ויצא לדרכו. כעבור כמה שעות חזר בחיור מתמתח מאוזן אל אוזן, וצעק בשמחה "מצאתי, מצאתי מקום אחד לחברה בפרדס - קטיף תפוזים". הרמתי את קולי "נדמה לי ששמעתי אי פעם שתפוזים אינם נקטפים בגשם" הוא הפנה את מבטו החדוד אלי ואמר "דוקא עליך חשבתי, לך יהיה הכבוד להיות המפרנסת הראשונה בקינוצנו" "אבל גמגמתי" - "אין אבל את יוצאת וחלי" דבר בגמר הענינו בקיצור, קמתי ב-0500 בבוקר כי היה עלי ללכת 3 ק"מ ברגל בשביל לא שביל עד לחדרה. כשמסביב כפרים ערביים וגשם שוטף. התחלתי ללכת ושירה בפי - למי תודה, לעבודה ולמלאכה. (אז לא הכרנו שירים חדישים כמו- שלשתי אסימון, ודינה ברזילי). הגעתי לחדרה נושמת ונושפת. עמדתי ליד תחנת האוטובוס, השעה שבע פחות רבע, הייתי ראשונה בתור. בשבע פחות חמישה זרמו מכל קצות העיר המון רב של תימנים, דוחקים ודוחפים אבל אני אחזתי בעמוד התחנה ושרתי "לא בלך מפה". בשעה שבע בדיוק הופיע האוטובוס ובין רגע מצאתי עצמי בסוף התור. האוטובוס התמלא הנהג צעק "אין מקום - יש עוד אוטובוס בשמונה" ובטרסור מחריש אוזניים נסע. בשארתי כמקודם - ראשונה, יחידה בתור. מה לעשות הסדרן אמר להגיע לפרדס בשמונה - עלי להגיע. אזרתי עוז והתחלתי ללכת בכביש המוביל לפרדס X אשר נמצא לא רחוק מגן שמואל ומול הכפר הערבי דאז "גרקס". שוב המשכתי בשירה "השמש זורחת, השמש זורחת, אני, אני, הנה זה בא" אבל כל זה לא עזר! מכוניות חלפו עברו ביעף, בהתקרבות אלי האטו את מהירותן אבל בראותם אותי מקרוב בנהלו, נתנו קפיצה קדימה ונעלמו באופק. והנה טרסור משונה בא ומתקרב - אופנוע דגם שנת 1924. במצב כשלי קשה להיות בררנית. נפנפתי בידי, צעקתי בקולי קולות, ההצגה שלי כל כך הדהימה אותו עד שעצר לידי ושאל "לאן?" "לפרדס X" השבתי "בשביל מה את נוסעת לשם? שאל, הרמתי את ראשי ישרתי את כתפי ועניתי בגאווה, "לעבוד, לקטוף תפוזים" השתגעתי? לא ידוע לך שבגשם לא קוטפים תפוזים? לכו הביתה ילדונת" אבל אני בשלי - "הסדרן אמר וכל חבר טוב ונאמן מצוית" ולפני שהיה יכול להגיב קפצתי על המושב האחורי ומבלי לחשוב על עקרונות, מוסר וחסיפת בנות למטרות מסחר אחזתי במותניו. הוא כנראה בנהל מאד ונסע כל עוד רוחו בו. זאת היתה הפעם הראשונה שטעמתי תענוג זה. בחריקת מעצורים עצרנו על יד שדה שמעבר לו במרחק של מאתיים מטר. הפרדס ובצד השני של הכביש על ראש גבעה השתרע כפר ערבי, ירדתי מהאופנוע כשראשי סחרחר. בהגי החניב לא נפרד לשלום, משום מה, אלא זינק קדימה ונעלם; בפש חיה לא נמצאה במקום וכרגיל ירד גשם.

מהכפר ממול ירדה כנופיית ילדים ערביים סובבו אותי מששו את בגדי, צחקו צעקו - אמרתי בליבי - טוב למות בעד סדרנו. אבל כעבור דקות ספורות עזבו אותי לבפשי. באותו רגע הופיע זוג תימנים זקנים, לאחר שחקרו אותי על קורות חיי וחיי הסבא והסבתא שלי אמרו לי ללכת אתם. נכנסנו לפרדס ומהרנו לסככה שעמדה במרכז. שם ישבה תימניה זקנה עוד יותר ותאמינו או לא היא אפתה תפוזים בגחלי המדורה. לאחר שניסיתי שלוש פעמים לשבת על עקבי כמותם ולאחר שהוצאתי שלוש פעמים מהגחלים התישבתי על הארץ ואכלתי תפוזים אפויים. בשעה 1100 הגיע בעל הפרדס. כששאל על מעשי שם וכששמע את תשובתי שם את אצבעו על מצחו ועשה מין תנועה כאילו מבריג בורג. בשעה 1200 הופיעה כרכרה עם סוס - שמנו פעמנו לחדרה. בשעה 3 נכנסתי למחנה ישר למטבח. הסדרן עמד ליד הפרימוס כשכוס קפה מהביל בידו. הרים את גבות עיניו "מה, כבר חזרת? זה יום עבודה? כמה הרווחת? עניתי לו - לא חשוב מה - העיקר..... סליחה רגע - דופקים בדלת, אה חיים, מה רצונך... מה אני? לעבוד שעתיים בפעוטון? רק שמירה? זה לא קשה? איך אתה מעז, צוציק שכמוך לדבר אלי בצורה כזאת. אי אי, הצעירים הללו. כשהייתי במסורה.... מה אינך רוצה לשמוע, טוב טוב.... אה, מה הם יודעים על הימים ההם....

רחל א'

רבזמן הזה

בהגיע קבוצנו ליובל העשרים, מן הראוי שבניס סביבנו, נראה מהם השגיבו, עד כמה הצלחנו בהגשמת השאיפות והתכניות, וכמו כן במה נכשלנו, מתוך ראייה חיובית של הענין ורצון כנה לתקן את המעוות. המדובר הפעם בנעיה כאובה, שהכל יודעים אודותיה, אך למרבה הצער לא מוצא איש את הדבר חשוב במידה מספקת על מנת להתריע עליה בגלוי. הלא היא בעיית השפה העברית אצלנו. אחוז ניכר של חברי המשק זנח לפני מספר שנים רב, או לא כל כך רב, את ביתו, נטש את הוריו, אחיו וקרובי משפחתו, עקר עצמו מהסביבה בה גדל וחי ומכל אורח החיים שאליו הסתגל במשך חיו - וכל זאת למען אידיאל בו האמין - אותו הלך מחשבה לפיו אין ליהודי מקום בגולה ואת מקומו ימצא במדינת ישראל, באורח חיים משותף - בקבוץ. אולם יחד עם זאת אדם שהחליט בהכרה ברורה לעזוב את כל מה שהיה לו, למען רעיון בו האמין, חייב לדעת, להיות עיקבי ולהמשיך עד הסוף גם בשפתו, משום שכשם שאדם יכול לשנות את צורת חייו, ולהסתגל לחיים משותפים - יכול הוא ביתר קלות לסגל לעצמו גם את השפה המדוברת בארץ, כיום, בהכנסך לחדר האוכל - הנך שומע סביבך כמעט רק אנגלית (ואל תטילו את הקולר בצואר ה"מחנות" והאורחים העובדים למיניהם), על המדרכה - אנגלית, במקום העבודה (ללא הנדל איפה עובדים) - אנגלית, בקיצור - בכל מרחב המחיה שלנו שומעים כמעט רק את השפה האנגלית והתוצאה: לפני ימים מספר הלכתי על המדרכה ולפני הלכו אם ובנה (הבן בגיל הגן), ואזני קלטה את השיחה הנאה - הבן - "אמא, האם רק המלך משתמש בשרביט?" האם - "מה זה שרביט?" - אני הרגשתי בושה למשמע הדברים. מדוע נצר את אופקי הילד בשל חוסר אפשרות לניטוי חופשי בשפתו הוא? הילד יונק את השפה האנגלית עם חלב אמו וגדל עמה, וטעות יסודית לחשוב שכך ידע הילד שתי שפות - הוא ידע לגמגם מין שפה שהיא בליל של עברית ואנגלית גם יחד, ולא יוכל להתבטא כפי שצריך באף אחת מהן! והשאלה של יעקב: "אבא, אם תמר יודעת אנגלית, אז למה היא מדברת עברית?" לדעתי זוהי סטירת לחי לכל ההורים שעדיין מדברים עם ילדיהם אנגלית. התוצאה הנובעת ממצב זה היא, שהילדים במשק גדלים עם שפה חסרת בסיס, אוצר מילים מצומצם להחריד, והגרוע מכל - חוסר יכולת מינימלית להתבטא בעברית בכוונה - והאשם הוא כמובן לא בהם.

ואפילו יש מספר מורים ומחנכים הדוברים עברית בכוונה ומתקנים לילדים את שגיאותיהם, הרי בנואם לחדר ההורים, שומעים הם שוב את ה-ספק עברית - ספק אנגלית.

אני פונה אל כל החברים: הנה בחליט גם אנו, בהגיע קבוצנו לירבל שתי עשרות שנים, להגביר את המאמץ לשפור השפה, לשתוף פעולה מירבי בין היודעים לבין היודעים פחות, לתרום את המכסימום האפשרי להחדרת השפה העברית בקבוצנו.

ד ל י ה

הערת המערכת: יודעי העברית מוכנים בדרך כלל לתרום את חלקם, אולם "היודעים פחות בעלמים מן החוגים לאחר הפגישות הראשונות ומשאירים את המורה לבדו עם הלוח...".

ילדו המשק מברכים את המשק ביום חגו ומאחלים לה:

שיהיו עוד טרקטורים, והרבה ענבים וחיטה.
אם תהיה שוב מלחמה, שיהיו עוד מקלטים, ושלא יהיו מים במקלטים.
שיהיו עוד חגים והרבה מכונניות של גמדה.
שיהיו עוד הרבה הרבה שדות ומדרכות, ועוד הרבה עצים ובתים.
שיתפרו לנו הרבה בגדים.

שלא תהיה מלחמה, שיהיו הרבה בתים שלא יפוצצו אותם.
שיהיה שלום בכפר הנשיא, בגדות, בתל-קציר, בגשר הפקק, בתל-אביב, באילת, בחיפה ובכל המדינה, כי אנחנו לא רוצים שחיילים יתחכו, ולא רוצים מתים.

אנחנו לא רוצים שמכונניות צנא יעלו על מוקשים, אנחנו רוצים שלום עם סוריה, ירדן, לבנון, מצרים וערב הסעודית. אבל שהסורים לא יחזרו לרמת הגולן.

שיוולדו הרבה תינוקות והם יגדלו ויהיו הרבה חברים, שנהיה גדולים ונהיה אבות ואמהות.

שהחברים אף פעם לא יעברו מהמשק שלנו למשק אחר.
שלא יהיו שריפות ברמות ובשדות. שהמשק יהיה גדול ונקי, עם משחקים טובים, וגם אוירונים וסנקים.
שהמשק יהיה יפה.

הערת המערכת: "התכנית" תובא בקרוב לאישור האסיפה.

בשדה

אפריל 68 - - - - - בתי - - - - - נוסעת העירה לעשות מחקר.

בחוץ לארץ, כשהייתי בת 18, כבר ניהלתי עסק בעיר, ולמרות זה, היום אחרי עשרים ושבע שנים, בפעמים הטעמות שאני נמצאת בעיר, (בארץ), אני מרגישה את עצמי כמו כרוב מן הכפר. חוש הכיוון, לגמרי מעורפל, וכשאני יורדת או עולה על האוטובוס, אין אני יודעת אם אני מתרחקת או מתקרבת למטרתי. עוד לא גיליתי את סוד שיטת המספרים, ואם אני מתחילה ליד מס' 10 באיזה שהוא רחוב, אחרי חצי ק"מ של חיפוש ודאגה, אני מגלה שהגעתי רק למס' 15. היות ואני רוצה להגיע למס' 40, אני מתחילה להרגיש שלא אצליח להשיג את האוטו לגליל באותו היום, וכדאי לשים לב אם יש במקרה, מלון, באותו רחוב. כודאי שואלים אתם, מה זה קשור במחקר של הבת? ואני רוצה לציין, שבגלל המחקר הזה, גיליתי ש"ההסטוריה חוזרת על עצמה".
ובכן; - המחקר הזה יארך בערך 10 ימים. באותה התקופה, עליה גם לעשות שתי בחינות בגרות, כל אחת ביום אחר, ונוסף לזה, עליה לנסוע לתל-אביב, יום אחרי הבחינה הראשונה, כדי להשתתף בפגישה בקשר למקצוע. והנה יומן החדשות עד היום.

בהגיעה למוסד איל"ן בחיפה, אמרו לה שסלפנו לביה"ס שדווקא השבוע לא מתאים, וכבראה המחנך לא קיבל את ההודעה, אבל מפני שהיא באה, יסדרו את העניין. - עד כה בסדר. - למחרת היום, יום הבחינה הראשונה, היא מגיעה לביה"ס בו בוחנים את אלה ששם משפחתם מתחיל באותיות ע-ת. אחרי המתנה די ארוכה, היא שואלת למה לא קראו לה להכנס? בדרו את העניין, ומצאו שמנהל ביה"ס כתב את השם הפרטי שלה במקום שהיה צריך לכתוב את שם המשפחה, ועליה לנסוע לצד השני של רעיר למקום שבוחנים שמות מ-ח-ס. היא ממחרת בחזרה לחחנה המרכזית ותופסת את האוטובוס הנכון. אחרי רבע שעה מתברר שהיא נוסעת בכיוון ההפוך. היא יורדת תופסת עוד אוטו, יורדת שוב, אבל לא בתחנה הנכונה, והיא צריכה ללכת הלאה. כשמגיעה לביה"ס, מתברר שגם זה לא המקום הנכון. בסוף מגיעה למקום הנכון באיחור, אבל בכל זאת נותנים לה להכנס, והיא מצליחה לגמור את המבחן.
סוף יום ב' - בבוקר היא צריכה להיות בכית הקבוץ המאוחד" בשעה 9.30. היא עוזבת את חיפה בזמן, אבל עד שהאוטובוס מגיע לת"א, גשם שוטף יורד מהשמים וכמובן אין לה כסריה, ולא לקחה מעיל. מאחרת קצת את הפגישה, כי הנהג שכח להגיד לה מתי לרדת, והיא צריכה לתפוס אוטובוס בחזרה למקום הנכון. בעוד יומיים יש לה עוד מבחן בבי"ס אחר שלא מוכר לה, ובראה לי שהיא בטח תקיף את כל בתי הספר בחיפה שעוה לא ביקרה בהם. היא צריכה לחזור הביתה ביום רביעי, ואני מצפה בחרדה, למברק עם בקשה לשלוח לה דמי נסיעה שתוכל להגיע הביתה. אני רק מתפללת, שכאשר יגיע הזמן לבתי הצעירה לעשות מחקר, שלא תבחר במחקר על "קווי התחבורה בארץ ישראל" כי אני לא חושבת שהסורים והירדנים מתלהבים מביקורי יהודים ארץ ישראלים.

1. מוצאי שבת
בלכתי בשביל
נודפים ריחות
מחלונות פתוחים.
חביתה, סלט, סיגרון,
זמזום קולות
צללי דמויות
- - -
2. ובחדרי,
זה עורך, זה חותר,
זאת עוזרת,
אמא, מארגנת, מבשלת,
אבא בכורסה,
עתון או ספר.
- - -
3. יושבים מסביב
סכו"ם על צלחת מקיש,
לועסים, לוגמים,
צחוק רם, דבור גרונני,
האם הם שלי
יצורים אלה?
כה שונים, כה בטוחים,
כה אחרים, האהובים שלי,
והנה השאלה הנצחית:
האלה הם יהודים אמיתיים
כאלה המתהלכים בתפוצות העולם?
- - -
4. צחוק רם, דבור גרונני,
האם הם שלי, בשר מבשרי?
לא כמוני, עם עברי הגלות.
ומתפתחת שיחה
על דא ועל הא,
הוא אומר בשופטים פרק ט'
פסוק כ"ה
כך וכך מחזק דעתי.
השני צוחק ועונה:
אתה הוא הטועה
פרק ל' פסוק ב'
זכר הם מסיילים בחופשיות
נפלאי התנ"ך.
לא כמוני, שלמרות אהבתי
לספר אבותי
איני מבינה דבר וחציו
הגם שאני יהודיה.
- - -
5. לא מוכרת בדברם
גדולת אהבתם
לארץ זו הקסמה,
להר ומדבר,
לכל שביל וערוץ
לבייתם הקיבוץ.
ומתפתחת שיחה
כשאהיה בצבא,
הטיול הבא
למסעורי הנגב
כן או לא ריקודי
עם - סלון
חסיבה, ש.ש.ש. בתנועה
אוניברסיטה, סתם עבודה
סרט איום, ספר בהדר
בריאות העולם, טוב ורע,
ספרי כשהיית ילדה.
- - -
6. וכך מתפתחת השיחה
צחוק רם, דבור גרונני,
אבא אמא
האם לי הם מתכוונים?
כן הם שלי
כה שונים
כה בטוחים
כה אחרים
כה צברים
האהובים שלי.
רחל א'

בית הספר לקציני ים - ע כ ו

לכבוד
מר משה בן-חיים
כפר-הנשיא
ד.נ. הגליל העליון

הורים נכבדים,

ארגון יוצאי בשלסק בארה"ב ובישראל הקים קרן מילגות לתלמידים
מצטיינים בבית ספרנו. כל מילגה נושאת את שמו של בוגר בית הספר
אשר ניספה באח"י "אילת" או באח"י "דקר".

הננו מתכבד להודיעכם, כי בוכח הישגיו הטובים של נבכם
בלמודים ובהתנהגות, מצאנו אותו ראוי להמנות בין מקבלי המילגות
בשנת הלימודים תשכ"ח.

נבכם זכה במילגה הנושאת את שמו של סור' סגל חיים ז"ל אשר
ניספה באח"י "אילת".

סכום המילגה הוא 300 ל"י.
אני מאמין, כי נבכם יצדיק גם בעתיד את האימון שנתנו בו,
והריני מאחל לו הצלחה בלימודיו.

בכבוד רב,

ש. סנקוס, אלוף
ה מ נ ה ל

טכס בר מצווה: - תגובה על מאמר של מאיר ר.

במשקנו ישנה זכות מלאה לכל הורה שרוצה בכך לערוך טכס בר-מצווה על פי המסורת של דת ישראל - תמיד היתה וגם תהייה. זה ענינו הפרטי של כל הורה והורה ושייך רק לו. ידוע לנו שבמשק הקבוצי לא מפרידים הפרדה גמורה בין חיי הפרט והכלל אבל אם נמשיך ללכת לפי רוחו של מאמרו של מאיר ר' ונקשור את הטכס הזה יותר מדי בעניני מסורת, תודעה יהודית וכו', אנו עלולים להגיע באחד מהימים למצב שצבורנו מחולק לשנים: האחד שהוא מורכב מיהודים טובים, חמים ומסורתיים (הבן עולה לתורה) והשני (בנו אינו עולה לתורה) שהוא מורכב מיהודים מחוסרי מסורת יהודית, ביתם ריק ועני מערכים יהודיים ועוד ועוד. אני כותב בנושא זה, כי אני נמצא בגולה ורואה בצורה הברורה ביותר שעצם הטכס של עליית הבן לתורה כשהוא מגיע לגיל 13 בכלל אינו קשור בהשרשת ערכים יהודיים ואהבת עמו. וזאת למרות העובדה שהבן הממוצע בגולה שקורא מפטיר והפטרה בדרך כלל בא מבית שבו ערכים יהודיים, מוכרים לו ואפילו באופן שטחי, אבל קריאת התורה היא לגמרי זרה לו. ולבן שלנו, כשהוא עולה לתורה, הוא רק שר משהו שאולי הוא למד כחלק מלימודיו השגרתיים באותו השליש, אם לא באותו השבוע. וכקבוצניק, אני כל הזמן משתמש במילה "בן" לא כמילה כוללת אלא פשוט כ"בן" ולא כ"בת". כי אם מאיר ר' מדבר על ערכים יהודיים מקוריים, הוא במיוחד צריך לדעת כי בטכס בר-מצווה לא מדובר על בת בכלל. בת, לפי המסורת, אינה עולה לתורה. כי דת ישראל אינה מחייבת למודים לבת ובודאי, לא עליה לתורה. ואם מאיר וחברים אחרים רוצים שטכס זה יתן "ביטוי גלוי להכרת האוצר הנלוו של ערכי יהדות, במיוחד לדור הצעיר, הם יצטרכו להסביר לדור הצעיר, ובמיוחד לבנות, איך העובדה שכן ונת לא תואמת את עקרונות החיים בחברה הקבוצית. אגב, ברצוני להביא לתשומת לבו של מאיר שבר מצווה אינו יהודי מקורי בכלל. לראשונה הוא הופיע בגולה במאה ה-14. לי יש הרגשה שמאיר לעג במקצת כשהוא כתב "שלא יטענו חס וחלילה למהפכה במושגים ושנוי יסודי בתפישתנו החינוכית" אם לא הבנתי אותו אני מבקש את סליחתו אבל אני חי תחת הרושם שכדי לבנות חברה קבוצית היה הכרח להפוך מושגים ולשנות באופן יסודי את תפישתנו החינוכית. כי אם לא, אז מדוע בכלל קיבוץ והתרומה המיוחדת שהוא תורם לחברה הישראלית במיוחד? בגלל היותי בגולה עכשיו אני נאלץ לכתוב שורות אלו - כי אני כן חושב ששינוי מושגים, גישה לחיים, ערכים מסוימים ובכלל אנו חיים בצורה אחרת מכל חברה שקיימת בעולם. אני מפחד, חס וחלילה, שאנו נחזור בשטחים חברתיים מסוימים לאותם המושגים ולאותם הערכים שקיימים בין אנשי שלומנו בגולה. האם החברים עמדו פעם, וחשבו איזו צורה מתחיל טכס הבר מצווה ללבוש אצלנו, ואיך זה התפתח בשנים האחרונות? אינני בטוח בענין זה מאיר, מהם ערכים יהודיים מקוריים: התחרות בקבלת מתנות, התחרות בעריכת מסיבות ובכלל מצב שאין לי ביטוי אחר אלא תופעה שמאפינת חיים בורגניים סיפוסיים של יהודים בגולה וגם חלק גדול של ארצנו. האם זאת המקוריות שמאיר מחפש?

משה ב"ח

א ב י ג ז ו נ ד ! ! ! (העיקר הבריאות).

אומרים כי הווירוס המטייל בחוצות הקיבוצים הולך וגובר מיום ליום, ויש להקפיד על רחיצת ידיים למען בריאות הגוף.

חבר נכבד, הנך יקר מאד (ראה את דו"ח החצי שנתי של הוצאות צרכניות, שקבלת לתא דאר שלך) ולא נוכל להרשות, כי הווירוס ישיג אותך. לכן - עצתנו היא, כי תלך בעקבותינו ותרשה ליד ימין לרחוץ את יד שמאל ככתוב, "שמור לי ואשמור לך".

יש להניח כי בהיותך עסוק ברחיצת ידיים לא תמצא זמן לשמוע את בקשותיהם של יתר חלקי הגוף ולהאזין לכאבים המטרידים את אלה. הרי גם לנו יש זמן לכך רק בעזרת וויטמין "B", ממנו אין מספיק אף לך, חבר יקר. העיקר שהידיים, שהם חלק די קטן מהגוף הגדול והמסובך, יהיו מטופלים היטב ויתר האברים "יעשו וישמעו". היד היא השומרת על השניה, על ארכיה ועל צרחותיה; העיקר הבריאות - ואנחנו !!

נ.ב. קבלת את עצתנו הנ"ל בתוך תא הדואר, כמנהגינו הרגיל בכל מגע שיש לנו עם החברים, בכדי לא והעביר - חס וחלילה - את הווירוס במגע ישיר.

הווירוס המשוטט

מ ז ל
ט ו ב
ו ה ר ב ה נ ח ת

למשפחות פרנק להולת י ע ל

למשפחת פרימוסט להולת אלון

למשפחות אנגלסברג להולת בועז